

Bondor József párizsi nyilatkozata

A Franciaországban tartózkodó Bondor József építészeti és városfejlesztési miniszter eddigi benyomásairól a következőket mondta az MTI párizsi tudósítójának:

— Látogatásom célja elsősorban a területfejlesztés, városrendezés és lakásépítés franciaországi eredményeinek és elképzeléseinek áttekintése, a két ország közötti ipari, gazdasági, tudományos-műszaki együttműködés kereteinek kiszélesítése. Fontosnak tartjuk és elő kívánjuk mozdítani a dokumentációk cseréjét, delegációk kölcsönös látogatásait és lehetővé akarjuk tenni, hogy szakembereink behatóbban tanulmányozhassák a kérdések gyakorlati megoldását.

Somogyi Károlyné felvétele

Gyalogolni jó

Szeged a gyalogosok paradicsoma, nekik mindent szabálytalanul kell közlekedniük, ahol szabályosan is lehetne, a Somogyi Béla utcában. Van, akik engedelmessékednek is a táblának, és áttérnek a túloldalra. Mint látható: az építőket ők sem zavarják.

A közrend és a közbiztonság helyzetét tárgyalta meg a járási tanács ülése

Tegnap délelőtt szegedi székházában Ács Zoltán elnöklétével ülést tartott a járási tanács. Napirendjén szerepelt az idei költségvetési és fejlesztési alap első félévi teljesítése, a pénzügyi és fejlesztési állandó bizottság eddigi munkája, és beszámoló hangzott el a járás közrendjéről és közbiztonságáról.

A költségvetési és fejlesztési alap teljesítéséről kiadott írásbeli beszámolót dr. Kiss

Imre osztályvezető felhívásával egészítette ki: kérte az illetékes szerveket, hogy az árvízvesztendőre való tekintettel fokozott takarékos-sággal gazdálkodjanak. Bejelentette, hogy a tanács költségvetéséből 2 millió 37 ezer, a fejlesztési alaphoz pedig 212 ezer forintot fizetnek az árvízvíz adódó többletkiadások fedezésére a központi szervek rendelkezésére.

A járás közrendjéről és közbiztonságáról dr. Kovács Lajos, a városi-járási rendőrkapitányság vezetője adott tájékoztatást. Hangsúlyozta, hogy a lakosság figyelemmel kíséri a rendőri szervek munkáját, intézkedéseiket megelégedéssel nyugtázza. Nyugodt légkörben, szilárd közbiztonsági körülmények között él a járás lakossága. Eredményes a tanácsokkal kialakult közvetlen kapcsolat, a dolgozók ébersége segíti a bűncselekmények megelőzését, illetve felderítését. Jelentős segítséget ad a csaknem ötszáz önkéntes rendőr, aktív segítők a munkások és az üzemi rendészek is.

Csökken a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett lopások és visszaélések száma csakúgy, mint a fiatakok ruák bűnözése. Garázdaság és lopás gyakori a fiatako-

ruk által elkövetett bűncselekményeknél, jellemző, hogy legtöbbször csoportosan vesznek részt bűncselekmények elkövetésében. A megelőzésnél ezt a körülményt feltételül figyelembe kell venni: az ifjúság neveléséért felelős szerveknek, s az ifjúságvédelmi bizottságoknak is.

Az előadó megállapítása szerint a vállalatok gazdálkodásában néhány esetben kimutatható egyes személyek rosszhiszemű önzése, megállapítható bűnös mulasztás és a társadalom szándékos becsapása is. Hangsúlyozta, hogy az ilyen természetű cselekmények nemcsak össz társadalmi vonatkozásban károsak, de kárt okoznak a vállalatoknak, szövetkezeteknek, és közvetlenül a dolgozóknak is, és az anyagi kár mellett az esetek többségében legalább olyan súlyos az erkölcsi kár is. Nem megnyugtató a helyzet néhány termelőszövetkezetben és fogyasztási szövetkezetben. Sajnálatos, hogy a szövetkezetek belső ellenőrzése alkalmat ad a visszaélésekre, az is, hogy ilyen jellegű bűncselekményeket ritkábban tár fel a lakosság, bár legtöbbször tud rólok. Közömbösek vagyunk sokszor társadalmunk vámszedőivel szemben.

Nőtt a közlekedési balesetek száma. Tavaly 13 halálos, 119 súlyos és 149 könnyebb sérülés történt, ebben az évben az emberi figyelmetlenség és felelőtlenesség következtében kilencen vesztették életüket járásunk területén. Változatlanul nagy veszedelem jelentenek közlekedésünkben a kivilágítatlan kerékpárok, fogatok és az elég gyakran előforduló ittas vezetés.

A téma hozzászólójaként Noel József a határőrizet eredményeivel egészítette ki a beszámolót, elismerését fejezte ki a határőrközségek lakosságának önzetlen segítségéért.

A végrehajtó bizottság előterjesztése alapján a tanácsülés megválasztotta, és a hivatali eskü letételével a járási népi ellenőrzési bizottság elnökségébe iktatta dr. Tóth Imrét, a járási pártbizottság eddigi munkatársát.

G. I.

Fűtés- és légtechnikai konferencia

Csaknem félezer hazai és 16 országból érkezett 150 külföldi szakember gyűlt össze kedden reggel a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében, ahol dr. Macskásy Árpád professzor nyitotta meg az Építőipari Tudományos Egyesület által rendezett VI. fűtés- és légtechnikai konferenciát.

Megnyitó beszédében dr. Szabó János professzor, akadémikus, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese a többi között arról szövelt, hogy ma már alapvető követelmény a lakásokban, a munkahelyeken, az egészségügyi és közösségi épületekben, a kereskedelmi- és vendéglátóipar helyiségeiben, de a közlekedésben, sőt a mezőgazdaságban is a „légtechnikai komfort” korszerű építé-

szet jelenleg el sem képzelhető korszerű légtechnikai berendezések és klimatizálás nélkül.

Hamarabb elkészül a nemzetközi távválasztó központ

A 23-as építőipari vállalat dolgozói — amint kongresszusi felajánlásukban vállalták — több mint egy hónappal a határidő előtt befejezték a Horváth Mihály téri új nemzetközi távválasztó telefonközpont épületének műszaki átadását. A hétemeletes telefonközpont

Kinek fáj?

Néhány hónappal ezelőtt, amikor a félelmetes tiszai áradat ijesztgette Szeged lakosságát, s a makacsul támadó elemet erőnk egybefogásával igyekeztünk megfékezni, a tapasztaltabbak megjósolták: majd év vége felé, a gazdálkodás nehézségeinek láttán, sokan fognak még erre az árvízre hivatkozni. S valóban, egy friss jelentésben — amely a városi párt-végrehajtóbizottság részére készült — már olvashattuk is, hogy „nagy a lemaradás a koncentrált területen folyó lakásépítkezésben, idén a tervezett 1474 lakás helyett csak mintegy 900 lakás készül el”.

Lám, csak úgy egyszerűen fuccs 574 lakásnak. Abban a városban kell ezt tudomásul vennünk, ahol az országos átlagnál is mindig rosszabbul állunk a lakásépítkezéssel, ahol tömegesen, majdnem egyidőben mennek tönkre a régi házak, ahol a vizes-dohos pincékből, mosókonyhából minden erőfeszítés ellenére oly nehezen fogynak a lakók, ahol a jogos lakásigénylők száma nemhogy gyérülne, hanem növekszik, ahol sok-sok jóra való munkának még manapság is a rendes lakás jelenti az álmok álmát.

Ötszázhetvennégy lakás! Ennyi szegedi család várhat-tírhét-kesereghet tovább, amíg kiutalást adnak a markába, mert idén is közbejött valami, ezúttal a tiszai árvíz mosta el sokak szép reményeit. De hátha tévedtek, akik az adatot szolgáltatták! Talán csak túlzott óvatosságról, úgynevezett biztonsági rátartásról van szó, s valójában mégsem olyan nagymérvű a lemaradás. Hiú reménykedés! Sajnos, ha egyszer valamit fehéren-feketén kijelentenek az építkezési felelősök — ez esetben, hogy: 1474 lakásból csak 900 lesz meg esztendőzárásig —, akkor évtizedes tapasztalat alapján ítélve kevés a valószínűsége, hogy akár eggyel is többet megcsináljanak. Inkább kevesebbet.

De kinek fáj ez? Kit igazat, hogy az új lakóházakon kívül van még egynéhány lucaszéke Szegeden? Belefogtak a kamaraszínház renoválásába, de aki elmegy mellette, rálegyint: „Nem készül el ennek az istennek az idejében.” A nemzeti színház is régóta szánalmas állapotban van, annyira hámlik róla a vakolat, hogy muszáj volt kerítést vonni köréje. A tanács hiába szerezte meg a felújításra szükséges milliókat, nincs aki elkezdje a haladatlán babramunkával járó átalakítást. De amíg a kamaraszínház el nem készül, nyilván hozzá sem foghatnának, hiszen az 1970/71-es évad előadásait meg kell valahol tartani. Zúgolódnak és hitetlenkednek a művelődési pártfogói is. Kinek fáj hát ez a lehetetlen helyzet?

Erre könnyű válaszolni. A megye és a város vezetői bizony sokat idegeskedtek, verték a vasat azért, hogy Dunaiújvárosból megkezdődjék az előregyártott házelemek szállítása Tarjánba, s tettek egyet s mást a házgyár Szegedre telepítése ügyében is. A városi párt-végrehajtóbizottság rendszeresen napirendre tűzi az építkezések problémáját és fessegeti-boncolgatja az immár krónikus késedelmek okait. A tanács állandóan sürgeti a már felvállalt és a lakosság érdekében annyira fontos óvodák, iskolák, utak, áruházak stb. átadását. Tehát az illetékes szervek és személyek igenis törődnek a közös gondokkal. Az építővállalatok eközben változatlanul arról panaszkodnak: nem győzik. Szinte természetes módon, pironkodás nélkül lépik túl a határidőket, s ha ezért bírálatot kapnak, szenvedélyesen magyarázzák a bizonyítványt. Lehet, hogy igazuk van? De a Royal szálló befeljezéséből sem lett semmi a nyáron, a fedett uszodával kapcsolatos huzavona közismert, a Batthyány utca sarkán régen elkezdett emeletépítést egy-két ember „bütykölt”, a Kossuth Lajos sugárút felújítására pedig még gondolni se mer senki, s a sort még hosszan lehet folytatni.

Árvíz volt — halljuk a lakonikus indoklást. Kevés az építőmunkás — ez a refrén pattog a fülünkbe minduntalan. Vannak mindennél előbbrevaló, népgazdasági szempontból kiemelt beruházások — következik a kétségtelenül figyelmet érdemlő védekezés. A vállalatok először azt az építkezést „nyomják”, amely a legtöbb hasznot hozza számunkra — mondják az okos közigazdászok. Az építőiparban sokan „jó pénz, könnyű meló” jelszóval lopják a napot, s ez ellen egyelőre a jelenlegi gazdasági mechanizmus is alig tett valamit — vélekednek a „tárgyalagos” szemlélők.

Valamennyien tudjuk, az árvíz csakugyan súlyos károkat okozott. Az összedőlt ezer és ezer ház helyébe muszáj újakat építeni, mégpedig sürgősen, mert nyakunkon a tél. Ismerjük az építőmunkások zömének erőfeszítését, fáradtságát nem ismerő önzetlen helytállását, érthető, hogy ők nem szívesen hallgatják az elégedetlenkedőket, hiszen rajtuk igazán nem múlnak a dolgok. Nem is személyeket hibáztat Szeged lakossága. Úgy véli, elsősorban a vállalatok vezetőségeinek kell jobban izgulniuk a késedelmes építkezések miatt, s nekik kell módot találniuk arra, hogy a tervbe vett beruházások idejében elkészüljenek.

„A lakáshelyzet — a nagy építkezések ellenére — változatlanul nagy társadalmi gond... A következő néhány évben erőnk a lakásépítés meggyorsítására, ezen belül a munkások lakáshelyzetének javítására kell összpontosítani.” A kongresszusi irányelvekben szerepelnek ezek a mondatok, s arra figyelmeztetnek: az építők tevékenységét ezután is élénk közérdeklődés kíséri majd, s természetesnek kell venni, ha a nagy lemaradások szenvedélyes kritikát váltanak ki. Kötelességünk ezekre mindig odafigyelni és magyarázkodás, bűnbakkeresés helyett tökéletesebben dolgozni. Mint ahogyan az építőipar joggal elvárja továbbra is a megye és a város vezetőitől, lakóinak támogatását.

F. NAGY ISTVÁN

Vietnami delegáció Martonvásáron

A Nghiem Xuan Yem, a VDK állami gazdaságok minisztere által vezetett vietnami küldöttség kedden meglátogatta a Magyar Tudományos Akadémia mezőgazdasági kutatóintézetét Martonvásáron.

Kombináltfogó – minden mennyiségben

A Szegedi Kéziszerszámgár egy nagyvállalat gyár-egysége. Termékei nélkülözhetetlenek és ismertek a belföldi és a külföldi piacon egyaránt. A szegedi gyár évek óta 50–60 millió forint értékű munkát végez, s termékeinek valamivel több mint 30 százalékát exportálja. Egyébként az egész nagyvállalat külföldi eladásának értéke 50 millió forint áru kéziszerszám, amelyből a szegedi gyár szállít 13 millióért kombináltfogót, 4 millióért vízpumpafogót és 3 millióért egyéb szerszámokat.

Ebben az évben Szegeden 56 millió forint értékű szerszámot gyártanak. A termelés mennyisége az utóbbi esztendőkhöz nem változott, csupán a termékek összetételében történt kisebb mértékű változtatás. Fő profiljuk a kombináltfogó, amelyből minden mennyiséget vállalnak, illetve csak vállalnának, ha bővíteni tudnák a kovácsoló üzem kapacitását. Bár a kovácsoló kapacitást gazdaságosan meg tudnák toldani, ha nem volna a kovácsoló prégép olyan nagy zaja. De mivel zajos és a szomszédok emiatt „zajonganak”, a hivatalos szervek csak a délelőtti műszak idejére engedélyezték a prégép üzemeltetését.

A drága gép igen modern és három műszakban 7–8 ezer darab kombináltfogó, de ilyen műszakbeosztásban ennek csak egyharmadát végzi el. Ha három műszakban dolgozna könnyűszerrel bővíthetné a kéziszerszámgár termelésének mennyiségét, amelyre a többi technikai berendezés vonalán van szabad kapacitásuk. Érdekesség csupán: a prégép minden ütése pontosan 1 forintot ér.

A gyár előtt ezek szerint két alternatíva lehetősége áll. Vagy vásárolnak még két darab ilyen típusú gépet, vagy pedig megoldják a kovácsoló üzem „hangfogós” változatát és ez a gép dolgozik három műszakban. Az utóbbi is nehéz dionak látszik. Felkérték jóhíru, s az akusztikai szakmában jártas szakembert, hogy dolgozza ki a szegedi gyár kovácsoló üzemének tervét, olyan hangszigetelő megoldással, párnázott ajtókkal, hogy a prégép zajszintje ne legyen nagyobb a megengedettnél, vagyis a szomszédokhoz ne jusson erősebb zaj 40–50 decibelnél.

A jelen helyzetben rossz hatásokkal dolgoznak, magvarán mondva ráfizetnek a kombináltfogók gyártására. Budapesten kovácsoltatják bémunkában a kombináltfogók szarait. Saját gyártelepükön egy-egy fogó kovácsolási díja 8 forintba kerül, a budapesti kovácsoltatás 11–12 forintba, amelyhez még hozzá lehet számítani a szállítási költségeket is.

A jövőt illetően sem lehetnek derűlátóak, mivel anyagi lehetőségük elég korlátozott. A kéziszerszámgár most telepíti ki Budapestről Püspökladányba két üzemét, amelynek beruházási, áttelepítési költsége körülbelül öt esztendőre kimeríti a nagyvállalat fejlesztési alapját. A szegediek tehát csak a maguk szűkös anyagi erejükre számíthatnak, amely nem több 3–4 milliónál. Ebből a pénzüsszegekből szeretnék megoldani a kovácsoló üzem mai gondját és ezután mintegy 20 százalékkal bővíteni a termelést.

A szegedi gyár az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése után nagyobb önállóságot kapott központjától.

Ez az önállóság elsősorban a bergazdálkodásban, a létszám megállapításában és bizonyos mértékű piaci „mozgásban” jelentkezik. Viszont egy ilyen kaliberű vállalatnak, mint a szegedi, sokkal nagyobb önállóságra lenne szüksége, különösen a gazdálkodási érdekeltségben. A szegedi gyár vezetői szerint előnyösebb volna számukra, ha konkrétan meghatároznák a nyereségérdekeltségüket, valamint azt, hogy egy fix összegű nyereség befizetése után mekkora R és F alapot képezhetnének saját berkeikben.

G. I.